

Julkiset oikeusavustajat ry

LAKIVALIOKUNNALLE

HE 98/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle avoimuusrekisterilaiksi

ASIA

Kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä erityisesti asianajosalaisuuden osalta

Julkiset oikeusavustajat antavat oikeusapulain mukaista oikeusapua yksityishenkilöille heidän oikeudellisissa ongelmissaan. Oikeusapua ei anneta yrityksille eikä yhdistyksille. Yksityinen elinkeinonharjoittaja voi saada oikeusapua lähinnä tuomioistuinasioissa. Oikeusapuun ei siten kuulu sellainen neuvonta tai konsultointi, jota voitaisiin pitää hallituksen esityksessä tarkoitettuna vaikuttamistoimintana (ns. lobbauksena). Avoimuusrekisterilaki ei näin ollen tulisi juurikaan vaikuttamaan julkiseen oikeusapuun. Asianajosalaisuuden piiriin kuuluvat seikat on rajattu lain soveltamisen ulkopuolelle. Tältä osin hallituksen esityksen 4 § 1 momentin 5-kohta asianajosalaisuuden suojaamisesta on onnistunut.

Vaikka avoimuusrekisterilaki ei käytännössä vaikuta varsinaisesti julkisten oikeusavustajien oikeusapulain mukaiseen toimintaan, pidämme hyvänä että 4 §:n viimeisessä momentissa säädetään kuitenkin velvollisuudesta tehdä rekisteri-ilmoitus niissä tapauksissa, joissa yksityinen avustaja saattaa antaa vaikutustoimintaan liittyvää neuvontaa, jossa ei ole kysymys 1 momentin 5-kohdan mukaisesta asiakkaan asiasta. Tämä ilmoitusvelvollisuus ei nähdäksemme loukkaa asianajosalaisuutta.

Akaassa 4.10 2022

Julkiset oikeusavustajat ry

JOA Heikki Kotajärvi, hallituksen puheenjohtaja